

Asia: VN/7046/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi virvoitusjuomaverosta annetun lain ja alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta sekä virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta annetun lain kumoamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oy Oatly Ab kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esitysluonnoksesta. Haluamme tuoda esiin seuraavat näkökulmat kasvipohjaisten juomien verokohteluun liittyen:

1. Kasvipohjaisten juomien verovapaus on kansanterveydellisesti ja ilmastopoliittisesti perusteltua

Pidämme erittäin tärkeänä, että makeuttamattomat ja maustamattomat kasvipohjaiset juomat, jotka toimivat vaihtoehtona lehmänmaidolle, säilyvät virvoitusjuomaveron verovapauden piirissä. Tämä tukee terveellisempiä ruokavalintoja tarjoamalla kuluttajille mahdollisuuden valita vähäsokerisia ja ravitsemuksellisesti tasapainoisia tuotteita.

Kasvipohjaiset juomat ovat myös tärkeä osa ilmaston kannalta kestävämpää ruokajärjestelmää. Tämän vuoksi niiden yhdenvertainen verokohtelu eläinperäisiin tuotteisiin nähden on perusteltua ja tavoiteltavaa sekä kansanterveys- että ympäristöpoliittisista näkökulmista.

On tärkeää, että kasvimaitojen verovapaus säilyy. Kuten Suomi esityksessään perustelee ja Euroopan komissio tukee, ravintosisällöltään vastaavat, kalsiumilla täydennetyt makeuttamattomat ja maustamattomat kasvipohjaiset juomat ovat verrattavissa vastaaviin maitojuomiin, ja niitä tulisi kohdella verotuksessa yhdenvertaisesti.

Täydennetyt kasvipohjaiset juomat muodostavat tärkeän tuoteryhmän, joka auttaa vastaamaan niiden kuluttajien ravitsemuksellisiin tarpeisiin, jotka eivät voi tai halua käyttää maitotuotteita. Syyt maidon välttämiseksi voivat olla lääketieteellisiä, eettisiä, terveydellisiä, ympäristöllisiä, uskonnollisia tai muita.

Kuten komissio toteaa, kasvipohjaisia juomia käytetään kuluttajien keskuudessa maidon vaihtoehtona. Ne sopivat luontevasti osaksi kasvipohjaista ruokavaliota ja ovat yhteensopivia monien nykyisten ruokailutottumusten kanssa. Kasvijuoimia voidaan juoda sellaisenaan, lisätä teehen, kahviin tai muroihin, tai käyttää ruoanlaitossa – ne ovat helppo valinta monille.

2. Kalsiumpitoisuusvaatimus on perusteltu, mutta se herättää huolta luomutuotteiden yhdenvertaisesta kohtelusta

Kannatamme vähimmäiskalsiumpitoisuuden (vähintään 120 mg / 100 ml) asettamista verovapauden edellytykseksi, koska se tuo kasvipohjaisten juomien ravintosisällön lähemmäs maidon vastaavuutta. Tämä parantaa verojärjestelmän johdonmukaisuutta ja tukee kansanterveydellisiä tavoitteita.

On merkittävää, että Euroopan komission hyväksyntä tälle lähestymistavalle luo tärkeän ennakkotapauksen, joka selkeyttää sääntelyä ja edistää kasvipohjaisten juomien oikeudenmukaista verokohtelua koko EU:n alueella.

Haluamme kuitenkin nostaa esiin kriittisen huolen luomutuotteiden kohtelusta. EU:n luomusääntely ei salli elintarvikkeiden vapaaehtoisista ravintolisien lisäämistä, jolloin luomulaatuiset kasvipohjaiset juomat eivät voi täyttää ehdotettua kalsiumpitoisuusvaatimusta. Tämä johtaisi niiden verovapauden menetykseen – toisin kuin vastaavat eläinperäiset luomutuotteet, jotka säilyttävät verovapautensa ilman vastaavaa ehtoa.

Tämä luo epätasapainon kasvipohjaisten ja eläinperäisten luomutuotteiden välille ja herättää kysymyksiä verokohtelun oikeudenmukaisuudesta. Lisäksi ehdotus voi ohjata kuluttajia pois luomutuotteista, mikä on ristiriidassa kestävästä ruokajärjestelmästä ja luomutuotantoa tukevien tavoitteiden kanssa.

3. Toimenpidesuositus

Esitämme, että hallitus selvittää mahdollisuutta säilyttää luomulaatuisten kasvipohjaisten juomien verovapaus joko poikkeamalla kalsiumvaatimuksesta tai kehittämällä vaihtoehtoinen malli, joka tunnistaa niiden erityisluonteen ja kestävyden ilman syrjiviä vaikutuksia.

Yhteenveto

Pidämme hallituksen esityksen kokonaislinjaa tervetulleena ja kannatamme kasvipohjaisten juomien verovapauden säilyttämistä kalsiumpitoisuusvaatimuksen mukaisesti. Korostamme kuitenkin, että myös luomutuotteiden asema tulee turvata, jotta verokohtelu on yhdenvertainen ja kestävä kaikissa tuoteryhmissä.

Kaskeala Niklas

Oy Oatly Ab - Niklas Kaskeala, Sustainable Eating & Public Affairs Manager